

Víte, že...

Přestože během let 1993 až 2003 klesl počet žáků základních škol o 9,9 %, počet jejich učitelů naopak stoupl o 2,9 %? Na vysokých školách při výrazném zvýšení počtu studentů o 83,6 % vzrostl počet profesorů a docentů o 7,2 % a ostatních pedagogických pracovníků o 4,9 %. Počet zahraničních studentů na českých vysokých školách se ztrojnásobil, zatímco počet domácích studentů vzrostl 1,7krát. Povzbudivé působí, že podíl přijatých na vysoké školy z celkového počtu přihlášených stále vzrůstá – ve školním roce 2002/2003 u magisterských studií to bylo 53,4 %, zatímco ve školním roce 2000/2001 jen 44,7 %.

Není-li uvedeno jinak, všechna data se týkají roku 2003.

Studium prezenční = denní

Studium distanční = studium při zaměstnání

Studium kombinované = ostatní formy studia, např. dálkové, individuální, externí apod.

Děti, žáci, studenti a učitelé

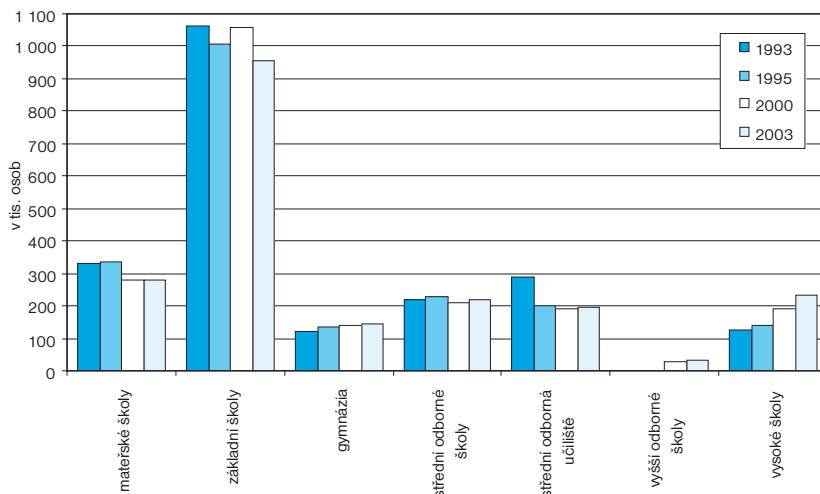
	1993	1995	2000	2003
Děti, žáci a studenti na školách				
mateřských	331 509	333 433	279 838	280 491
základních (v tis.)	1 061	1 005	1 057	956
gymnáziích	122 171	133 093	137 777	143 006
středních odborných	219 249	229 909	211 399	219 963
středních odborných učilištích	287 012	201 150	190 186	195 834
vyšších odborných	-	-	26 605	30 681
vysokých celkem	127 137	139 774	189 881	233 442
v denním studiu	113 085	126 345	165 670	197 956
v tom: čeští státní příslušníci	109 471	123 460	159 611	187 287
zahraniční studenti	3 614	2 885	6 059	10 669
ostatní formy studia ¹⁾	14 052	13 429	24 211	35 486
Učitelé na školách				
mateřských	27 394	28 080	23 800	23 244
základních	63 767	63 019	68 155	65 615
gymnáziích	8 965	10 903	11 502	12 175
středních odborných	16 854	18 458	19 414	20 791
středních odborných učilištích	11 243	8 344	10 042	11 083
vyšších odborných	-	-	2 679	3 237
vysokých				
profesoři a docenti	4 437	4 177	4 203	4 757
ostatní pedagogičtí pracovníci	9 026	8 715	8 588	9 464

¹⁾ studium distanční a kombinované

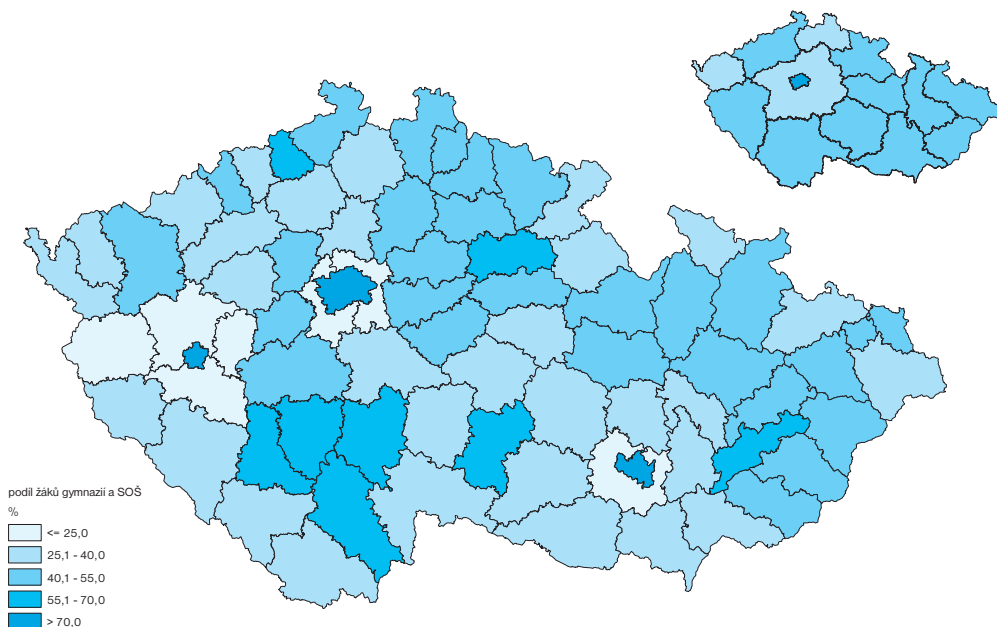
ŠKOLSTVÍ

V průběhu let 1993 až 2003 stoupl v českém školství počet studentů vysokých škol a mírně také gymnázií. Na ostatních typech škol počet studentů stagnoval či klesl. Menší počet žáků ve třídách je pozitivním jevem, lze ho odvodit z celkového poklesu počtu žáků základních škol v poměru k rostoucímu počtu učitelů. Z tabulky se dá vypočítat, že na gymnáziích sice počet studentů o něco stoupl (o 17,1 %), ale počet vyučujících vzrostl ještě rychleji (o 35,8 %). Jak je tomu na vaší škole? O kolik se v průměru snížil počet žáků ve třídě?

Děti, žáci a studenti na školách

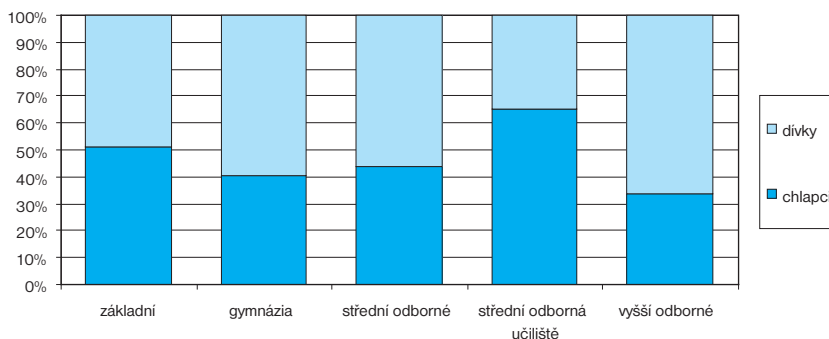
Podíl žáků gymnázií a SOŠ (s ÚSV) na populaci ve věku 15-19 let v roce 2003

Pozn: žáci gymnázia bez ročníků základní školy a bez škol speciálních a při VÚ

Chlapci a dívky na školách v ČR - školní rok 2003/2004 (denní studium)

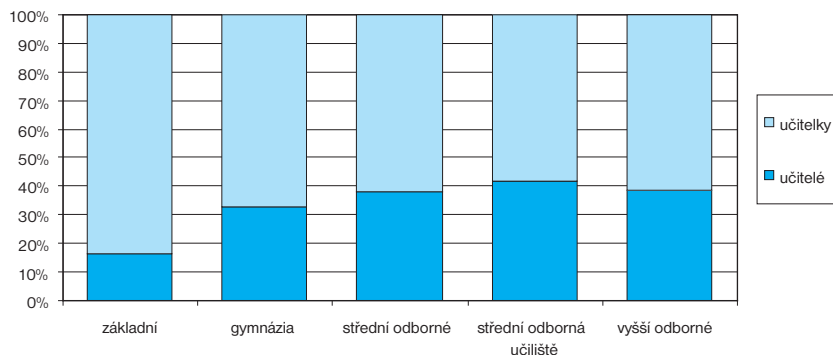
	Celkem	v tom	
		chlapci	dívky
Školy			
základní	956 324	491 115	465 209
gymnázia	142 167	57 334	84 833
střední odborné	203 225	88 725	114 500
střední odborná učiliště	179 561	117 304	62 257
vyšší odborné	25 550	8 610	16 940

Chlapci a dívky na školách ve školním roce 2003/2004 (denní studium)

Přetrvává feminizace českého školství. Ve školním roce 2003/2004 byla patrná převaha počtu učitelek nad počtem učitelů ve všech typech škol od mateřských po vyšší odborné školy s výjimkou středních odborných učilišť (SOU). Co se týká studujících, na školách v denním studiu převažovaly spíše dívky, opět s výjimkou SOU. Jejich podíl byl nejvyšší na vyšších odborných školách (69%) a gymnáziích (60%).

Učitelé a učitelky na školách v ČR - školní rok 2003/2004 (denní studium)

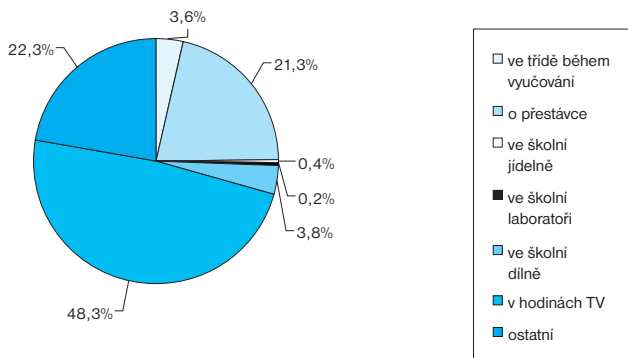
	Celkem	v tom	
		učitelé	učitelky
Školy			
základní	65 615	10 922	54 693
gymnázia	12 175	3 994	8 181
střední odborné	20 791	7 881	12 910
střední odborná učiliště	11 083	4 634	6 449
vyšší odborné	3 237	1 248	1 989

Učitelé a učitelky na školách ve školním roce 2003/2004 (denní studium)

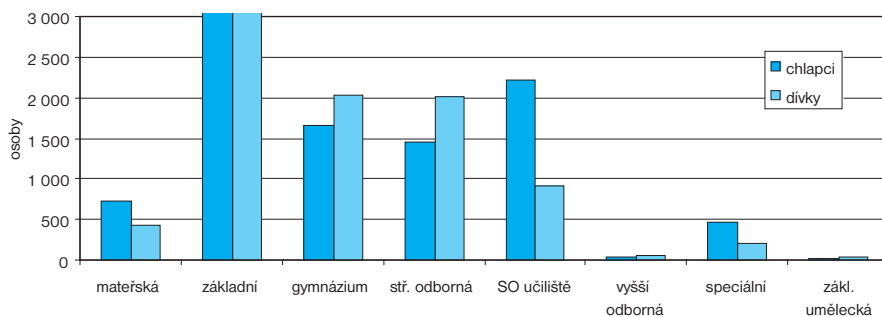
Úrazy dětí, žáků a studentů ve školách ve školním roce 2003/2004

	Registrované úrazy celkem	v tom						
		ve třídě během vyučování	o přestávce	ve školní jídelně	ve školní laboratoři	ve školní dílně	v hodinách tělesné výchovy	ostatní
Děti, žáci a studenti celkem	41 483	1 476	8 829	185	98	1 576	20 052	9 267
z toho ve školách:								
mateřských	1 149	295	-	6	-	-	100	748
z toho dívky	423	101	-	2	-	-	45	275
základních	25 145	814	7 301	126	9	80	13 107	3 708
z toho dívky	11 420	308	2 673	51	3	17	6 723	1 645
gymnáziích	3 684	59	346	10	35	-	2 513	721
z toho dívky	2 023	28	150	6	16	-	1 391	432
středních odborných	3 464	71	317	3	41	64	2 362	606
z toho dívky	2 008	56	171	1	33	32	1 351	364
středních odborných učilištích	3 134	50	281	12	9	1 119	1 190	475
z toho dívky	910	16	103	8	5	230	369	179
vyšších odborných	78	5	7	-	2	1	24	39
z toho dívky	49	5	6	-	1	-	13	24
speciálních	679	41	187	-	-	33	315	103
z toho dívky	213	15	61	-	-	2	107	28
základních uměleckých	44	21	6	-	1	-	-	16
z toho dívky	31	15	3	-	-	-	-	13

Úrazy podle místa ve školním roce 2003/2004

Úrazy podle škol ve školním roce 2003/2004

Běžné výdaje na 1 dítě / 1 žáka v roce 2003

v Kč

Území	Úroveň ISCED-97				
	preprimární	primární	nižší sekundární	vyšší sekundární	nástavbové
Česká republika	32 775	37 082	36 821	44 627	50 324
kraj:					
Hl. m. Praha	41 636	40 103	39 906	42 694	52 082
Středočeský	32 238	36 521	36 220	42 666	44 893
Jihočeský	26 138	40 005	39 670	51 908	62 896
Plzeňský	32 498	37 417	36 642	41 205	44 215
Karlovarský	37 522	36 702	36 796	47 309	30 642
Ústecký	35 474	37 745	37 193	44 835	60 209
Liberecký	32 911	40 234	39 892	47 983	59 012
Královéhradecký	32 950	38 523	38 362	49 693	57 034
Pardubický	33 531	35 378	35 441	49 483	62 671
Vysočina	28 713	37 777	37 443	50 848	57 918
Jihomoravský	32 148	33 940	34 041	41 495	44 489
Olomoucký	29 493	35 587	35 282	42 973	46 306
Zlínský	33 881	35 153	34 956	43 542	45 345
Moravskoslezský	30 116	36 383	36 046	41 339	43 796

Převodní tabulka Mezinárodní klasifikace vzdělávání (ISCED) a české vzdělávací soustavy

Název	Stupeň ISCED	odpovídá v českém školském systému
preprimární	ISCED 0	Předškolní výchova probíhající v mateřských, speciálních mateřských školách, přípravný stupeň na základní škole, osoby bez vzdělání
primární	ISCED 1	1. stupeň základní školy (1. - 5. ročník) a speciální základní školy, pomocná škola
nižší sekundární	ISCED 2	2. stupeň základní školy (6. - 9. ročník), 2. stupeň speciální základní školy, 1. a 2. ročník 6letého gymnázia, 1. až 4. ročník 7 a 8letého gymnázia či konzervatoří, učiliště se zvlášť upravenými plány, praktické školy, pracovní stupně pomocné a zvláštní školy
vyšší sekundární	ISCED 3	Střední školství, tj. čtyřletá gymnázia a vyšší ročníky 6-8letých gymnázií (všeobecné vzdělávání), střední odborné školy (včetně vyšších ročníků tanečních konzervatoří), 3 a víceletá střední odborná učiliště (odborné vzdělávání) a rekvalifikační kurzy ukončené výučním listem
nástavbové	ISCED 4	Nástavbové studium, učební obory a rekvalifikační kurzy pro absolventy středních škol, kurzy v délce 6 měsíců až 2 let, pomaturitní studium na jazykových školách, prakticky zaměřené studium pro maturanty kratší než 2 roky

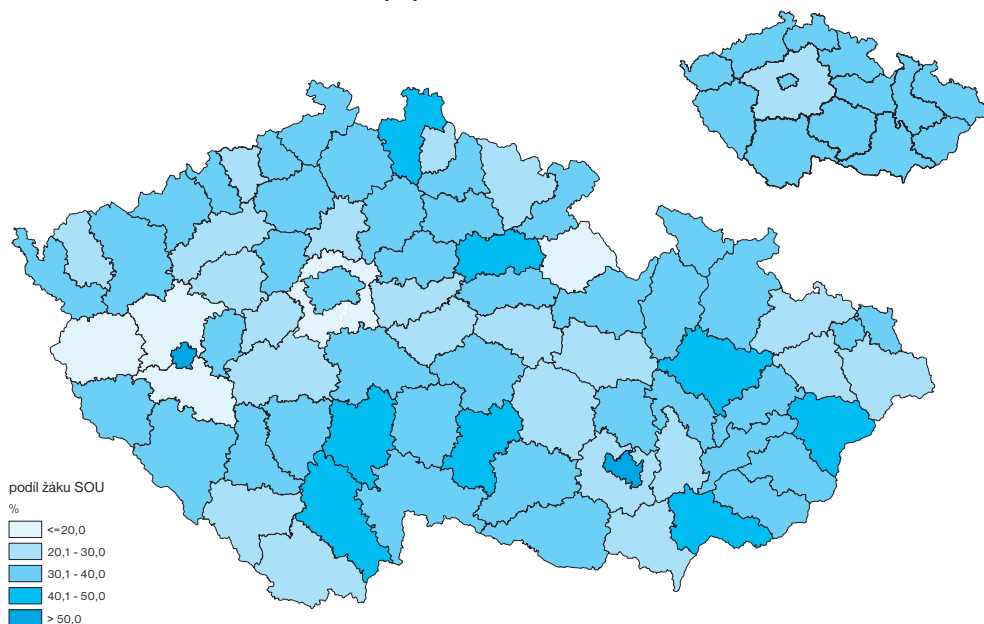
Žáci a absolventi středních odborných škol - podle skupin oborů ve školním roce 2003/2004 (denní studium)

	Žáci	z toho dívky	Absolventi za minulý školní rok	z toho dívky
Celkem	203 225	114 500	43 004	25 042
v tom obory:				
ekologie a ochrana životního prostředí	2 162	1 322	471	310
hornictví a hornická geologie, hutnictví, slévárenství	449	109	117	36
strojírenství a strojírenská výroba	16 568	777	3 892	220
elektrotechnika	21 699	738	4 517	145
technická chemie	2 762	1 746	749	474
potravinářství	1 852	1 203	495	313
textilní výroba a oděvnictví	2 861	2 697	631	601
zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1 375	171	330	50
kožedělná a obuvnická výroba, zpracování plastů	239	158	61	48
polygrafie, zpracování papíru	767	512	181	108
stavebnictví, geodézie a kartografie	13 810	3 195	3 188	764
doprava a telekomunikace	4 296	2 767	950	704
speciální a interdisciplinární technické obory	1 208	36	209	7
zemědělství a lesnictví	10 064	5 463	2 186	1 190
veterinářství a veterinární prevence	1 014	771	259	199
zdravotnictví	18 326	17 036	4 596	4 389
ekonomika a administrativa, podnikání v oborech, odvětví	57 566	41 960	11 852	9 008
gastronomie, hotelnictví a turismus, obchod	12 849	9 621	2 629	1 994
právo, právní a veřejnosprávní činnost	7 166	5 604	1 553	1 263
osobní a provozní služby	32	32	22	22
publicistika, knihovnictví a informatika	602	499	55	47
pedagogika, učitelství a sociální péče	8 462	7 960	1 871	1 790
obecně odborná příprava	8 050	4 184	475	243
umění, užité umění	8 667	5 888	1 572	1 109
integrováný ročník	379	51	143	8

Na středních odborných školách (SOŠ) studovalo ve školním roce 2003/2004 celkem 203 255 chlapců a dívek. Z toho si více než čtvrtina (57 566) vybrala obor ekonomika, administrativa a podnikání. Zájem byl také o strojírenství a elektrotechniku (38 267 studentů) a zdravotnictví (18 326) studentů.

Podíl žáků SOU na populaci ve věku 15-19 let v roce 2003

Žáci a absolventi středních odborných učilišť - podle skupin oborů ve školním roce 2003/2004 (denní studium)

	Žáci	z toho dívky	Absolventi za minulý školní rok	z toho dívky
Celkem	179 561	62 257	53 620	19 131
v tom obory:				
hornictví a hornická geologie	335	1	88	-
strojírenství a strojírenská výroba	30 985	447	8 945	113
elektrotechnika	25 845	212	7 456	60
technická chemie	1 588	1 015	524	356
potravinářství	6 818	4 972	2 189	1 641
textilní výroba a oděvnictví	4 969	4 852	1 668	1 642
zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, kožedělná a obuvnická výroba	11 017	439	3 341	153
polygrafie, zpracování papíru, filmu a kartografie	1 972	940	590	263
stavebnictví, geodézie	11 360	20	3 405	9
doprava a telekomunikace	1 448	839	600	389
zemědělství a lesnictví	9 427	2 455	2 967	660
ekonomika, administrativa, podnikání v oborech, odvětví	11 715	7 337	3 851	2 340
gastronomie, hotelnictví a obchod	48 257	27 024	13 803	7 885
osobní a provozní služby	10 973	10 596	3 464	3 387
umění a užité umění	2 852	1 108	729	233

Střední odborná učiliště měla ve školním roce 2003/2004 celkem 179 561 žáků s největším počtem v oboru gastronomie, hotelnictví a obchod

Studenti veřejných vysokých škol ve školním roce 2003/2004¹⁾

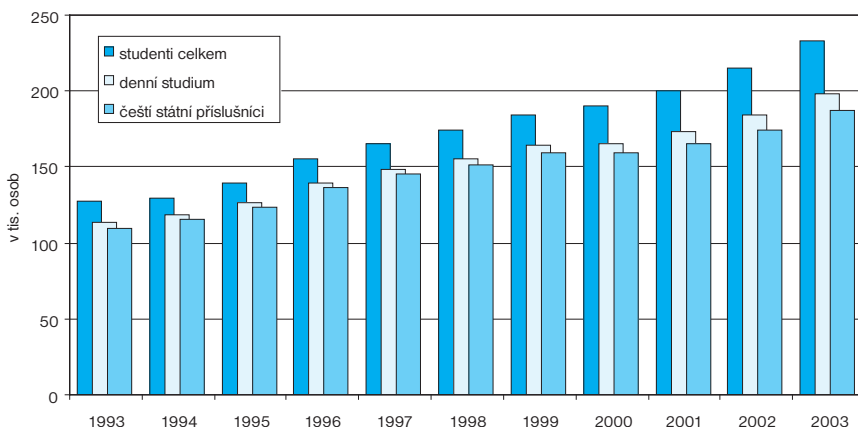
Veřejná vysoká škola	Studenti		v tom			
			českého státního občanství			jiného státního občanství ¹⁾
	celkem	z toho ženy	v tom studium			
			celkem	z toho ženy	distanční a kombinované	
Celkem	256 408	125 743	196 792	96 309	46 766	12 850
v tom:						
Univerzita Karlova, Praha	44 996	26 064	33 013	19 661	7 451	4 532
Jihočeská univerzita, České Budějovice	7 971	5 254	6 491	4 324	1 409	71
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem	7 340	4 621	5 549	3 445	1 744	47
Masarykova univerzita, Brno	29 216	17 239	20 353	12 058	7 157	1 706
Univerzita Palackého, Olomouc	15 857	10 431	10 479	7 107	4 446	932
Veterinární a farmaceutická univerzita, Brno	2 070	1 616	1 767	1 425	135	168
Ostravská univerzita, Ostrava	6 962	4 747	5 202	3 656	1 679	81
Vysoká škola pedagogická, Hradec Králové	5 837	3 464	3 971	2 452	1 839	27
Slezská univerzita, Opava	3 939	2 375	3 055	1 888	690	194
České vysoké učení technické, Praha	22 903	3 765	19 706	3 266	2 231	966
Vysoká škola chemicko-technologická, Praha	3 130	1 667	2 539	1 401	490	101
Západočeská univerzita, Plzeň	14 673	6 591	13 435	6 169	1 085	153
Technická univerzita, Liberec	7 296	3 622	5 661	2 752	1 190	445
Univerzita Pardubice, Pardubice	6 393	3 147	4 837	2 482	1 495	61
Vysoké učení technické, Brno	17 582	3 244	15 106	2 676	1 911	565
Vysoká škola báňská - Technická univerzita, Ostrava	17 789	6 146	13 380	4 971	3 962	447
Univerzita Tomáše Bati, Zlín	5 838	2 908	3 460	1 706	2 162	216
Vysoká škola ekonomická, Praha	15 504	8 173	12 628	6 651	1 335	1 541
Česká zemědělská univerzita, Praha	11 306	5 633	8 196	4 074	2 953	157
Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno	7 245	3 787	5 781	3 110	1 292	172
Akademie múzických umění, Praha	1 259	610	1 054	491	63	142
Akademie výtvarných umění, Praha	283	113	256	99	-	27
Vysoká škola uměleckoprůmyslová, Praha	425	193	397	180	7	21
Janáčkova akademie múzických umění, Brno	594	333	476	265	40	78

¹⁾ vč. doktorského studia

¹⁾ studium prezenční, distanční a kombinované

Na veřejných vysokých školách v ČR studovalo ve školním roce 2003/2004 celkem 256 408 studentů, z toho nepatrně více mužů (130 685). Zahraničních studentů bylo 12 850, z toho více než třetina studovala na Univerzitě Karlově (UK) v Praze. UK má specifikum nejen v tom, že desetinu celkového počtu studentů tvoří cizinci, ale i v převaze studujících žen (z celkového počtu 44 996 jich bylo 26 064). Zdá se, že u mimopražských vysokých škol je podíl studentů oproti studentkám vyšší, ale rozhoduje spíše typ školy – na univerzitách většinou převažují studentky.

Studenti vysokých škol

Studenti a absolventi soukromých vysokých škol ve školním roce 2003/2004

Soukromá vysoká škola	Studenti	z toho ženy	Absolventi za minulý školní rok
Celkem	13 286	7 339	735
v tom:			
Bankovní institut, Praha	1 288	636	-
Evropský polytechnický institut, Kunovice	591	273	161
Vysoká škola hotelová, Praha 8	1 265	705	185
Vysoká škola finanční a správní, Praha	1 995	979	-
Vysoká škola Karlovy Vary o.p.s., Karlovy Vary	592	316	42
ŠKODA AUTO a.s. Vysoká škola, Mladá Boleslav	274	109	-
Literární akademie s. r. o., Praha	285	186	1
Vysoká škola podnikání a.s., Ostrava	1 300	633	139
Institut restaurování a konzervačních technik, Litomyšl o.p.s.	66	45	12
Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, Praha 1	85	44	-
Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s.r.o., Praha 8	450	245	-
Soukromá vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s.	342	246	22
Akademie STING, o.p.s., Brno	486	289	55
Pražský technologický institut, o.p.s.	58	11	-
Vysoká škola veřejné správy a mezinárodních vztahů v Praze	291	176	-
Vysoká škola J.A.Komenského, o.p.s. Praha 1	1 520	1 158	-
Vysoká škola Karla Engliša v Brně, o.p.s.	261	111	-
Anglo-americký institut	306	169	12
Vysoká škola psychosociálních studií Praha	69	53	-
Vysoká škola aplikovaného práva	297	160	-
Vysoká škola ekonomie a managementu	286	166	-
Vysoká škola v Plzni	276	244	-
University of New York in Prague	344	136	85
Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomie	118	24	-
Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů	204	115	-
Mezinárodní baptistický teologický seminář	40	6	-
Středočeský vysokoškolský institut	187	103	21
Západomoravská vysoká škola Třebíč, o. p. s.	10	1	-

Zákon č. 111/1998 Sb. (o vysokých školách), s účinností od 1. 1. 1999 umožnil vznik soukromých vysokých škol. Tyto vysoké školy poskytují bakalářské studium, plně hrazené studenty.

Terciární vzdělávání - celkový přehled o přijímacím řízení - podle formy a druhu studia

Forma studia Druh studia	Počet podaných příhlášek	Počet přihlášených ¹⁾	Index příhlášek	Počet přijatých ²⁾	Počet zapsaných ³⁾	Úspěšnost uchazečů (% přijatých z přihlášených)
2000/2001						
Celkem	229 393	110 486	2,076	54 456	52 248	49,3
denní / prezenční	190 184	82 941	2,293	44 112	42 328	53,2
v tom: bakalářský studijní program	42 247	31 231	1,353	10 186	8 365	32,6
magisterský studijní program	130 043	65 969	1,971	29 500	27 904	44,7
vyšší odborné školy	17 894	12 565	1,424	8 275	6 949	65,9
dálkové / distanční a kombinované	39 209	32 323	1,213	10 859	10 166	33,6
v tom: bakalářský studijní program	20 497	17 886	1,146	4 746	4 476	26,5
magisterský studijní program	15 386	13 595	1,132	4 054	3 876	29,8
vyšší odborné školy	3 326	3 068	1,084	2 207	1 856	71,9
2001/2002						
Celkem	265 663	113 714	2,340	66 698	64 001	58,7
denní / prezenční	230 746	89 208	2,590	55 791	53 490	62,5
v tom: bakalářský studijní program	58 921	39 750	1,480	15 850	12 744	39,9
magisterský studijní program	146 249	67 509	2,170	34 468	31 938	51,1
vyšší odborné školy	25 579	17 963	1,420	12 162	10 239	67,7
dálkové / distanční a kombinované	34 917	28 875	1,210	11 534	10 769	39,9
v tom: bakalářský studijní program	21 699	18 787	1,160	6 442	5 942	34,3
magisterský studijní program	10 583	9 545	1,110	3 562	3 290	37,3
vyšší odborné školy	2 635	2 519	1,050	1 708	1 577	67,8
2002/2003						
Celkem	263 476	119 130	2,212	73 720	70 464	61,9
denní / prezenční	224 554	91 831	2,445	60 602	58 005	66,0
v tom: bakalářský studijní program	77 180	50 322	1,534	24 946	20 431	49,6
magisterský studijní program	121 213	61 248	1,979	32 705	29 181	53,4
vyšší odborné školy	26 161	19 402	1,348	12 769	10 736	65,8
dálkové / distanční a kombinované	38 922	32 100	1,213	13 961	12 823	43,5
v tom: bakalářský studijní program	26 211	22 278	1,177	8 743	8 008	39,2
magisterský studijní program	9 421	8 557	1,101	3 279	2 991	38,3
vyšší odborné školy	3 289	3 097	1,062	2 116	1 881	68,3

¹⁾ Každý uchazeč je započten pouze jednou - bez ohledu na to, kolik přihlášek ke studiu podal.

²⁾ Každý přijatý je započten pouze jednou - bez ohledu na to, na kolik škol byl přijat.

³⁾ Každý zapsaný je započten pouze jednou - bez ohledu na to, na kolik škol se zapsal.

Naděje na dosažení vysokého vzdělání pro ty, kteří o ně mají zájem, stoupá. Počet přijatých do tzv. terciárního vzdělávání (vysoké a vyšší odborné školy) roste totiž daleko rychleji než počet přihlášených. Jestliže ve školním roce 2000/2001 podalo přihlášku o 2,9% více uchazečů než v roce předchozím a ve školním roce 2002/2003 meziročně o 4,8% více, pak přijatých zájemců o studium bylo v těchto letech o 22,5%, resp. o 26,5% více.

Celkové procento úspěšnosti přijetí v celé sféře terciárního vzdělávání však zvyšují vyšší odborné školy, kde je pravděpodobnost přijetí ke studiu vyšší proti studiu bakalářskému a magisterskému, jak je patrné z tabulky.

Terciární vzdělávání - uchazeči o studium - podle typu školy

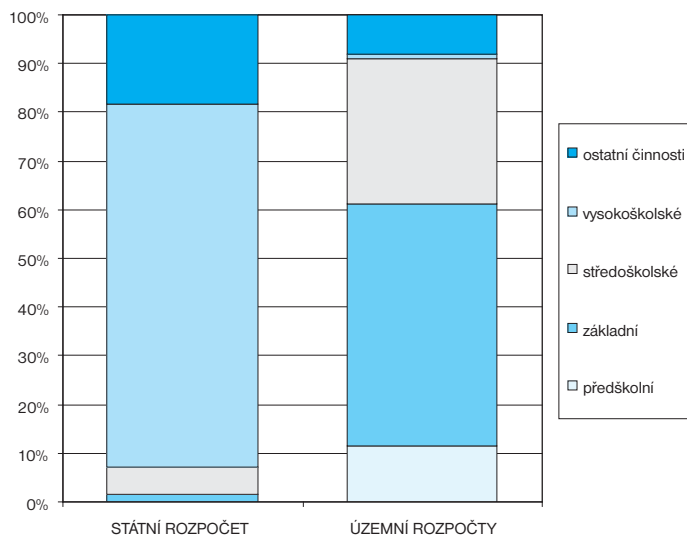
Ukazatel	2000/2001	2001/2002	2002/2003
Přihlášení celkem¹⁾	110 486	113 714	119 130
v tom: jen na vysokou školu	95 080	93 395	96 910
jen na vyšší odbornou školu	7 001	8 714	10 282
na VŠ i VOŠ současně	8 405	11 605	11 938
Přijetí celkem²⁾	54 456	66 698	73 720
v tom: jen na vysokou školu	44 010	52 863	58 897
jen na vyšší odbornou školu	9 242	12 022	12 643
na VŠ i VOŠ současně	1 204	1 813	2 180
Zapsaní celkem³⁾	52 248	64 001	70 464
v tom: jen na vysokou školu	43 451	52 198	57 862
jen na vyšší odbornou školu	8 535	11 474	12 122
na VŠ i VOŠ současně	262	329	480

¹⁾ Každý uchazeč je započten pouze jednou - bez ohledu na to, kolik přihlášek ke studiu podal.

²⁾ Každý přijatý je započten pouze jednou - bez ohledu na to, na kolik škol byl přijat.

³⁾ Každý zapsaný je započten pouze jednou - bez ohledu na to, na kolik škol se zapsal.

Výdaje na vzdělávání v roce 2003

UŽITEČNÉ ODKAZY

Český statistický úřad:

www.czso.cz/skolstvi

www.czso.cz/rocenka_skolstvi

Další:

www.msmt.cz Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

www.uiv.cz Ústav pro informace ve vzdělávání

portal.skolaonline.cz Vzdělávací a informační portál Škola online

www.ceskaskola.cz Česká škola – web pro základní a střední školy

www.ceremat.cz Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

KVÍZOVÉ OTÁZKY

Odpovědi na kvízové otázky najdete na konci publikace.

1. Bylo ve školním roce 2003/2004 na některém typu škol více učitelů než učitelek? Kde byl rozdíl nejmenší?
2. Kde dochází k největšímu počtu úrazů dětí a žáků ve školách?
3. Jak velký je maximální rozdíl mezi výdaji na 1 žáka 2. stupně základní školy v krajích v roce 2003?

